

Gemeente Haarlem,
t.a.v. leden van de gemeenteraad
Postbus 411
2003 PB HAARLEM

Per email: aan alle individuele raadsleden

Haarlem, 24 mei 2021

Betreft: RES 1.0 en Schoteroog - impact windturbine (raadsadres).

Geachte leden van de gemeenteraad,

Aanleiding.

De gemeente Haarlem heeft in RES 1.0 een bij het zoekgebied Schoteroog de mogelijkheid voor het plaatsen van een windturbine in kaart gebracht. De commissie beheer heeft RES 1.0 behandeld en hierover advies uitgebracht aan de raad. De bewoners van Land in Zicht (LiZ) zijn pas recent geïnformeerd over de plannen met betrekking tot Schoteroog, terwijl de planvorming vanuit het RES-traject al een paar jaar loopt. Daarmee hebben bewoners het beeld nauwelijks als betrokken partij gezien te worden. De plannen voor de zonnepanelen en vooral de windmolen baren zorgen. Dit bepaalt ook het huidige standpunt van de bewoners, met name over de windmolen: die is niet acceptabel op locatie Schoteroog.

Nu de raad de RES 1.0 gaat behandelen is dat reden om dit raadadres te sturen.

Raadsadres.

De bewoners van LiZ vragen de raad om Schoteroog als zoekgebied van RES 1.0 te laten vervallen, in ieder geval de plaatsing van de geplande windturbine. Dit gezien de impact op de woon- en leefomgeving van bewoners en die op de natuur en de dieren op en rond Schoteroog.

Waarom dit raadsadres?

De bewoners van LiZ hebben zorgen over de impact die de geplande windturbine op de gezondheid van de bewoners gaat hebben, zowel in LiZ zelf als in de omgeving in Haarlem-Noord. Er is bij de bewoners van LiZ geen draagvlak voor een grote windturbine op de geplande locatie op Schoteroog, nabij het Spaarne. Daarnaast vragen de bewoners van LiZ ook aandacht voor de impact van de windturbine op de natuur en dieren in en rond dit zoekgebied.

Impact windturbine op veiligheid, klimaat, gezondheid en natuur.

De bewoners van LiZ hebben zorgen over de invloed die de plannen met Schoteroog gaan hebben op hun woon- en leefomgeving. Dat geldt zowel voor de aantasting van Schoteroog als recreatiegebied, de visuele impact, maar bovenal de effecten op de gezondheid en natuur.

Met name de geplande windmolen is voor de bewoners van Land in Zicht niet acceptabel op locatie Schoteroog. Dat standpunt staat niet op zichzelf. Het plaatsen van windturbines roept in veel gemeenten weerstand en vragen op. In de media zijn er steeds meer signalen

dat windturbines dicht bij bewoonde gebieden invloed hebben op de volksgezondheid en de leefbaarheid. Een aantal gemeenten heeft inmiddels ook besloten om geen grote windturbines in bewoonde gebieden te plaatsen.

De huidige aanpak van de gemeente geeft niet het gevoel en vertrouwen bij bewoners dat zij als “stakeholder” gezien worden en er rekening is/wordt gehouden met de impact van de plannen rond Schoteroog op de woon- en leefomgeving, noch op gezondheid, noch op natuur.

Dit is aanleiding geweest om de wethouder vragen te stellen (zie onze brief dd 14-5-2021). Daarop hebben we nog geen reactie gekregen.

Gezondheid- windmolens maken wel degelijk ziek.^{1 2}

Windturbines veroorzaken onder meer laagfrequent geluid, slagschaduw en -knipperende-lichten. Dat kan tot gezondheidsproblemen leiden, die nog te weinig serieus worden genomen.³ Terwijl volgens het voorzorgprincipe de overheid kan ingrijpen.

Effecten windturbines op land op diersoorten.⁴

Vogelbescherming Nederland heeft haar visie op windturbines in Nederland vastgelegd. Windturbines worden per definitie geplaatst in gebieden met veel wind. Open en dus windrijke gebieden zijn echter vaak ook vogelrijke gebieden. Vogelbescherming Nederland vindt dat windturbines uit voorzorg niet geplaatst mogen worden in vogelgebieden en hun directe omgeving. Tegenover Schoteroog bevindt zich de Hekslootpolder. In deze polder verblijft een grote variëteit aan (bijzondere) vogels. Een windturbine op Schoteroog zal van negatieve invloed zijn op dit mooie poldergebied in Haarlem. Zie ook de nationale windmolenrisicokaart voor vogels⁵.

Voorts leven op Schoteroog ook andere dieren. Verstoring door windturbines treedt op door geluid en de beweging van de wieken. Voor trekkende vogels en vleermuizen kunnen windturbines een barrière vormen tussen bijvoorbeeld slaap- en foerageergebied of broed- en overwinteringsleefgebied. Voor op het land levende dieren treedt verstoring op door knippering, trilling en/of geluid. Ook kan verstoring optreden in insectenpopulaties.

Er zijn al diverse onderzoeken gedaan naar de impact van windturbines op de natuur.⁶ We adviseren de raad kennis te nemen van deze onderzoeken.

¹ <https://www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/artikel/windmolens-maken-wel-degelijk-ziek.htm>

² https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwjL_-mggeLwAhWHHRQKHdVnAPAQFjABegQIBRAD&url=https%3A%2F%2Fapi1.ibabs.eu%2Fpublicdownload.aspx%3Fsite%3Dnoordholland%26id%3D1100334386&usg=AOvVaw0f2atAEyJARpGkLZuea3gV

³ https://www.geenwindmolensbijwoonwijken.nl/risico_en_klachten_van_windmolens

⁴ <https://www.vogelbescherming.nl/over-ons/standpunten/standpunt-windenergie>
<https://milieufederatie.nl/wp-content/uploads/sites/14/2019/01/Windturbines-en-natuur.pdf>

⁵ <https://www.vogelbescherming.nl/docs/e3b4524d-5cc2-4565-a65e-3226a124837e.pdf>

⁶ <https://milieufederatie.nl/wp-content/uploads/sites/14/2019/01/Windturbines-en-natuur.pdf>

Veiligheid.⁷

Personen buiten de inrichting van een windturbine lopen het risico dat een ongeval met een windturbine ook hen treft. Denk hierbij aan: ijsafwerping; mastbreuk; het afbreken van een turbineblad of de gondel. In het Activiteitenbesluit en Activiteitenregeling zijn veiligheidseisen opgenomen. In de Handreiking Risicozonering Windturbines (HRW2020 van Rijkswaterstaat) is onder meer het volgende te lezen: windturbines moeten op tenminste een afstand van 30 meter uit de rand van de verharding geplaatst worden.

De geplande locatie van de mega windturbine houdt geen rekening met deze veiligheidseisen.

Impact op het klimaat plaatsing windturbine.⁸

We hebben begrepen dat per windturbine tot wel 65 heipalen van ca. 20 meter diep nodig (kunnen zijn), plus ongeveer 6000 ton beton voor de windturbineplaat en ongeveer 50 ton staal voor het vlechtwerk. De fundering van één windturbine: de gondel van ca. 65 ton moet vervolgens door een speciale hijskraan op de paal gehesen worden. Voor die speciale hijskraan (een 1000 tonner) moet voor de windturbine ook nog eens een aparte kraanafstelplek komen. Naar verwachting zal de kraanafstelplek bestaan uit materie die zeer waarschijnlijk opgevuld moet worden met de veelbesproken (en onlangs bij Zembla negatief in het nieuws gekomen) granuliet.

Niet voor niets worden windturbines aangeduid als zware industrie. Het is duidelijk dat Schoteroog niet geschikt is voor een dergelijke industriële installatie.

Restricties voor windmolen worden opgerekt.

Luchthavenindelingsbesluit (LIB).

Op basis van de regelgeving LIB en hoogtekaart is een windturbine zoals nu wordt voorgesteld (rond 125 m hoogte) niet toegestaan. Er zijn Kamervragen gesteld waarop de Minister op 25 januari 2021 duidelijk antwoord heeft gegeven.

Toch is er door de gemeente Haarlem een pre-toets bij IL&T aangevraagd voor de geplande locatie aan het Spaarne. De uitkomsten hiervan zijn niet bekend bij de bewoners en het is onduidelijk wat er met deze conclusies wordt gedaan. Hierover zegt de Minister "De IL&T heeft een negatief advies afgegeven en is niet bereid om een verklaring van geen bezwaar te verlenen." Voorts is de Minister niet bereid om de normering van het Luchthavenindelingsbesluit op korte termijn aan te passen.⁹

Unesco werelderfgoed.¹⁰

Schoteroog maakt deel uit van de Stelling van Amsterdam – Werelderfgoed Unesco.

Door de plaatsing van een windturbine langs de rand van Schoteroog wordt het werelderfgoed aangetast. Op initiatief van de gemeente wordt er bij de provincie gelobbyd om de grenzen van het werelderfgoed "op te rekken".

Duidelijk is dat de gemeente Haarlem zoekt naar mogelijkheden om de plaatsing van een windturbine op Schoteroog alsnog mogelijk te maken.

⁷ <https://www.infomil.nl/onderwerpen/veiligheid/windturbines/>

⁸ <https://cultuuronderzoek.nl/artikelen/windvangers-5-redenen-waarom-we-tegen-windmolens-moeten-vechten>

⁹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/01/25/beantwoording-kamervragen-van-de-leden-bruins-en-dik-faber-beiden-cu-over-de-plaatsing-van-windmolens-binnen-een-gebied-in-de-gemeente-haarlem-dat-gereguleerd-is-door-het-lib>

¹⁰ <https://www.stellingvanamsterdam.nl/nl/historie/stelling-van-amsterdam>

Bij ons leven de volgende vragen.

1. Is de gemeente voornemens een onderzoek, meer dan alleen een quickscan, te laten uitvoeren op de negatieve effecten van windturbines op natuur en mens?
2. Is de gemeente op de hoogte van de onderzoeken naar de gevolgen van windturbines op wind en natuur?
3. Hoe verhoudt de aanwijzing van de voorkeursgebieden zich tot de bestaande wet- en regelgeving?
4. Is de gemeente voornemens af te wijken van de Structuurvisie Openbare Ruimte 2040 waarin het behoud van de groenstructuur de hoogste prioriteit heeft? In deel 2 van de nota ruimtelijke kwaliteit van de ARK wordt Schoteroog gekenmerkt als "landschappelijk groen". In de nota worden specifieke eisen gesteld voor de plaatsing van windmolens in landschappelijk groen.
5. Waarom zet de gemeente in op windenergie binnen stedelijk gebied, terwijl er zoveel signalen zijn dat dit schadelijk is voor de gezondheid van haar inwoners?
6. Wat is de reden dat de gemeente Haarlem niet aansluit bij het toenemend aantal gemeenten dat plaatsing van windmolens in dichtbevolkte gebieden uit oogpunt van gezondheid afwijst?
7. Heeft de gemeente de veiligheidsrisico's rond de windturbine overwogen die binnen RES 1.0 gelokaliseerd is in de onmiddellijke omgeving van de toegangsweg naar het recreatiegebied en het terrein zelf ?
8. Wil de gemeenteraad ons in het bezit stellen van alle tot nu toe uitgevoerde onderzoeken (zoals IL&T pre-toets) en een toelichting geven op de conclusies die hieruit vooralsnog getrokken zijn?
9. Is de gemeente voornemens om de huidige functie van Schoteroog te herzien?

Tot slot: onze oproep aan de gemeenteraad.

Constaterende dat:

- De gemeente geen onderzoek heeft gedaan over de effecten van windturbines op omwonenden en de natuur.
- De gemeente voornemens is af te wijken van de Structuurvisie Openbare Ruimte Haarlem 2040, waarin het behoud van de groenstructuur de hoogste prioriteit heeft gekregen, en de Nota Ruimtelijke Kwaliteit van de ARK, waarin het Schoteroog wordt gekenmerkt als landschappelijk groen.

Roepen wij de gemeenteraad op Schoteroog als zoekgebied van de RES 1.0 te laten vervallen, met name de plaatsing van de geplande windturbine. Dit gezien de impact op de woon-, leefomgeving; gezondheid van bewoners en op de natuur en dieren op en rond Schoteroog. Verder roepen wij u op om de bewoners van de gemeente Haarlem actief te betrekken, zodat de plannen voor energietransitie beter worden en er draagvlak voor ontstaat.

Met vriendelijke groet,

Bewonerscommissie Land in Zicht

(Anton Opperman, Brenno Misuraca, Marc Spanjer, Piet van Rij, Tonny Gutte, Wouter Stolp)

Cc: griffier gemeente Haarlem (griffiebureau@haarlem.nl)

Leden commissie beheer gemeente Haarlem